

Förslag till

Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps

föreskrifter om hantering av brandfarliga vätskor

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap föreskriver följande med stöd av 25 § förordningen (2010:1075)¹ om brandfarliga och explosiva varor.

1 kap. Inledande bestämmelser

Tillämpningsområde

1 § Denna författning innehåller bestämmelser om anordningar för hantering av brandfarlig vätska, om byggnader och andra anläggningar där brandfarlig vätska hanteras samt andra bestämmelser om krav vid hantering av brandfarliga vätskor.

2 § Bestämmelserna gäller inte för

- brandfarliga aerosolbehållare, eller
- bränslesystem i fordon.

Definitioner

3 § De begrepp som används i lagen (2010:1011) och förordningen (2010:1075) om brandfarliga och explosiva varor används med samma innebörd i denna författning.

I denna författning avses med

<i>avledning</i>	Barriär runt förvaringsplats avsedd att leda uttrinnande brandfarliga vätskor till plats där de kan omhändertas.
<i>brandfarliga vätskor</i>	Vätskor som är brandfarliga enligt Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter (MSBFS 2010:4) om vilka varor som ska anses utgöra brandfarliga eller explosiva varor eller annan författning som ersatt MSBFS 2010:4.
<i>EI XX</i>	Brandteknisk klassbeteckning för brandmotstånd hos byggnadsdelar där "XX" avser tid i minuter.

¹ Förordningen senast ändrad genom 2017:514.

MSBFS Remissutgåva

<i>fabriksförsluten lös behållare</i>	Lös behållare som aldrig öppnats sedan den fyllts och förslutits första gången.
<i>gasfrihetsförklaring</i>	Skriftligt utlåtande om att innehållet i en cistern eller rörledning inte kan antändas.
<i>invallning</i>	Barriär runt förvaringsplats avsedd att hindra att uttrinnande brandfarliga vätskor sprids.
<i>lös behållare</i>	Behållare med brandfarlig vätska som är flyttbar. Definitionen omfattar inte flyttbara cisterner.
<i>rörledning</i>	Ledning för brandfarlig vätska som förutom rör även omfattar flänsar, ventiler och övriga komponenter som leder vätskan eller dess gasfas.
<i>slangledning</i>	Ledning för brandfarlig vätska som förutom slang även omfattar anslutningar och övriga komponenter som leder vätskan eller dess gasfas.
<i>termisk tändpunkt</i>	Den temperatur då ett ämne självantänder.

2 kap. Allmänna hanteringskrav

1 § Brandfarlig vätska får endast hanteras i anordningar som är

- täta i syfte att motverka läckage,
- motståndskraftiga mot de vätskor, tillsatser och föroreningar som kan förväntas förekomma, och
- lämpliga för de tryck och temperaturer som de kan förväntas utsättas för.

2 § Ett utrymme där brandfarlig vätska hanteras ska vara tillräckligt ventilerat för att motverka uppkomsten av en antändbar blandning av ånga och luft. Källare, kulvertar och andra utrymmen där naturlig ventilation inte kan ge tillräckligt ventilationsflöde ska ha mekanisk ventilation.

Ventilationens frånluft ska mynna på lämplig plats utomhus.

Ett utrymme där endast fabriksförslutna lösa behållare förvaras behöver dock inte vara ventilerat.

3 § Anordningar med brandfarlig vätska ska vara skyddade mot påkörning, nedfallande föremål och annan yttre påverkan om det behövs med hänsyn till risken för brand eller explosion.

4 § Anordningar med brandfarlig vätska får inte hanteras så att det medför risk för läckage på grund av korrosion.

3 kap. Lösa behållare

1 § Vid transport inom ett område och vid förvaring ska lösa behållare vara förslutna.

2 § Lösa behållare får inte hanteras i ett utrymme där det finns en cistern med brandfarlig vätska.

3 § Vid saluföring av brandfarlig vätska ska lösa behållare större än 5 liter förvaras oåtkomliga för andra än personalen.

4 kap. Cisterner

1 § Vid transport inom ett område och vid förvaring ska cisterner med brandfarlig vätska vara förslutna.

2 § En plats för uppställning av tankfordon för anslutning till en cistern ska vara utformad så att

- tankfordon i händelse av en nödsituation kan lämna platsen utan att backas,
- spill kan tas om hand på ett säkert sätt,
- avluftningsledningens mynning är överblickbar under fyllning,
- det finns möjlighet att snabbt avbryta fyllningen eller tömningen av cisternen, och
- det finns anslutning till jord för tankfordon om den brandfarliga vätskans flampunkt är lägre än 60 °C.

3 § Vid varje cisterns påfyllningsanslutning ska det finnas en skylt med de uppgifter som är av betydelse för att kunna fylla cisternen med rätt brandfarlig vätska och med rätt hastighet.

4 § Lock eller luckor till

- anslutning för fyllning,
- gasretur,
- tömning,
- provtagning, och
- pejlanordning

ska, då fyllning, tömning eller provtagning inte pågår, hållas låsta eller på annat sätt göras oåtkomliga för obehöriga.

5 § En cistern för brandfarlig vätska vars flampunkt är 30 °C eller lägre ska

- ha en invallning,
- vara avledd, eller
- ha en annan teknisk lösning för att motverka att uttrinnande brandfarlig vätska sprids okontrollerat.

MSBFS

Remissutgåva

Den tekniska lösningen i första stycket ska, i händelse av ett utsläpp, kunna omhänderta hela cisternens volym.

6 § En cistern inomhus för mer än 10 m³ brandfarlig vätska vars flampunkt är högre än 30 °C ska

- ha en invallning,
- vara avledd, eller
- ha en annan teknisk lösning för att motverka att uttrinnande brandfarlig vätska sprids okontrollerat.

Den tekniska lösningen i första stycket ska, i händelse av ett utsläpp, kunna omhänderta hela cisternens volym.

7 § Flera cisterner får vara gemensamt invallade. Invallningen ska då minst kunna omhänderta den största cisternens volym och 10 % av övriga cisterners totala volym inom invallningen.

8 § En cistern inomhus för brandfarlig vätska vars flampunkt är 30 °C eller lägre ska vara avskild i lägst brandteknisk klass EI 60. Detsamma gäller en cistern inomhus för mer än 10 m³ brandfarlig vätska vars flampunkt är högre än 30 °C.

9 § En cisterns överfyllningsskydd respektive nivåalarm ska vara inställt så att största avsedda volym aldrig överskrids.

10 § Innan brandfarlig vätska beställs till en cistern, ska dess mängd beräknas så att överfyllningsskyddets brytnivå respektive nivåalarmets larmnivå inte uppnås vid fyllningen.

Om det vid ett fyllningstillfälle för första gången visar sig att en cisterns överfyllningsskydd är ur funktion får cisternen ändå fyllas om andra åtgärder vidtas som effektivt motverkar risken för överfyllning. Ingen ytterligare brandfarlig vätska får beställas eller tas emot till cisternen innan överfyllningsskyddet åter är funktionsdugligt.

11 § En cistern som varaktigt tas ur bruk ska tömmas, rengöras och gasfrihetsförklaras. Anslutningar ska tas bort eller åtgärdas så att de inte kan användas.

5 kap. Rörledningar

1 § Rörledningar ska vara skyddade mot brand genom att de antingen är av brandhärdigt material eller är förlagda i mark med minst 0,3 meter täckningsdjup.

2 § Kulvertar, skyddsror och liknande ska vara ventilerade. Rör genomföringar ska vara täta.

3 § Rørsammanfogningar får inte vara ingjutna eller inbyggda så att de blir svåråtkomliga för kontroll. Kravet gäller inte rørsammanfogningar som är svetsade eller hårdlödda.

4 § Rörledningar för brandfarliga vätskor vars flampunkt är 30 °C eller lägre ska inuti vägg, tak eller golv ha skyddsror för att begränsa spridning vid läckage. Kravet gäller inte genomföringar.

5 § Rörledningar ovan mark ska vara stadigt fastsatta.

6 § Anslutningar på rörledningar som kan förväxlas med andra anslutningar ska vara utformade eller märkta för att motverka förväxlingen.

7 § Rörledningar med öppen ände ska vara skyddade mot utsläpp vid oavsiktlig ventilmanövrering.

8 § Rörledningar i sådan mark som tillståndshavaren inte förfogar över ska vara skyddade mot pågrävning, antingen genom att det finns markeringsband över ledningen eller genom att det finns skyltar längs ledningens sträckning.

Skyltar eller markeringsband ska informera om förekomsten av rörledning med brandfarlig vätska i mark.

9 § Rörledningar i mark ska vara omgivna av sådant material som inte kan skada dem.

10 § En anslutning till en cistern från ett fartyg ska ha elektrisk isolering mellan anslutningen och rörledningen på land.

11 § Rörledningar som varaktigt tas ur bruk ska tömmas, rengöras och gasfrihetsförklarar. Anslutningar ska tas bort eller åtgärdas så att de inte kan användas.

6 kap. Slangledningar

1 § Slangledningar får vara förlagda i mark endast om de är avsedda för detta.

2 § Slangledningar får inte vara inbyggda.

3 § Slangledningar som riskerar att utsättas för förslitning ska vara skyddade mot detta.

7 kap. Undantag i enskilda fall

1 § Myndigheten för samhällsskydd och beredskap får i enskilda fall och om det finns särskilda skäl medge undantag från tillämpningen av denna författning.

-
1. Denna författning träder i kraft den 1 januari 2018, då Sprängämnesinspektionens föreskrifter (SÅIFS 2000:2) om hantering av brandfarliga vätskor ska upphöra att gälla.
 2. För brandfarlig vätska vars flampunkt är 21 °C eller högre, gäller kravet i 4 kap. 5 § endast vid hantering som påbörjas efter den 1 januari 2018.